

ASRIAD TOPLANTILARI

‘EKONOMİ VE AHLAK GÜNDEMİ’

Bismillahirrahmanirrahim

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا
أَتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (۱۹) وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ
إِحْدِيَهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا تَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا (۲۰) وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ
أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (۲۱)

Nisa Suresi (19,20,21)

Allah’u Teala, Nisa Suresi 19’nci ayetinde şöyle buyurmaktadır:

“Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız helal değildir.”

Bir kadın, evliliğin sağlıklı yürümesi nedeniyle boşanmak istediği halde sadece malı yüzünden erkek tarafından boşanmaması ve kadının malının kendisine kalması için vefatının beklenmesi toplumsal bir sorundur. Bu soruna Allah’u Teala’nın emri “Helal olmaz” yönündedir. Ne yazık ki İslam fıkhında da saklanmış gibi durmakla birlikte kadınların boşama yapamayacağı yönünde bir düşünce vardır. Kadınların boşanmak istediği halde onları boşamamak ve onları zorla nikâh altında tutmak helal olmayan bir yöntemdir. Kadınlar da hakeme müracaat yöntemi ile boşama yapabilirler.

“Ve onlara vermiş olduklarımızdan asla bir şey istemeyin. Sadece apaçık bir fuhşiyat ile gelirlerse o başka!”

Kadına Mehir olarak verdiğiniz şey ne varsa onlardan hiçbir şeyi geri istemeyin. Bir cürüm ile kadın ortaya çıkarsa o zaman mehirden herhangi bir pay alamaz. Bu bir hukuki belirlemedir ama sorun şu ki; böyle bir hukuka dayanarak siz de ona bir şey vermek istemiyorsanız ve bu nedenle de kadına bir iftira atma yoluna giderseniz bu asla ve kat’a kabul edilebilecek bir yol olmaz. Allah’u Teala bu yolu kapatmıştır.

“Onlarla maruf üzerine geçinin. Onlarda sevmediğiniz bir şeyler olabilir. Umulur ki sizin sevmediğiniz bir şeyde Allah sizin için çok hayır yaratmıştır”

Aşırı, Adab-ı Muaşeretle geçen kelime ile aynı köktendir. Düzgün geçinmeyi ifade etmektedir. Burada evlilik kurumunun devam etmesi yönünde bir tavsiye ve yönlendirme yapılmaktadır. Gerçekten de buna benzer birçok sonuç ortaya çıkmıştır. İnsanlar bazen çok basit nedenlerle

ASRIAD TOPLANTILARI

“EKONOMİ VE AHLAK GÜNDEMİ”

evliliklerini sonlandırmaktadır. Daha sonra yeni evlilikler gerçekleştirmekle birlikte öncekini arar duruma gelebilmektedirler. Böyle ilginç konuların merkezinde yine mal meselesi vardır. İnsanlar ne yazık ki ekonomik gerekçelerle bu tür çılgınlıklar yapmaktadırlar.

Nisa Suresi 20'nci Ayet-i Kerime'de ise Allah şöyle buyurmaktadır.

“Eşinizi boşayıp başka bir eş almak istiyorsanız, kantarlarca mehir vermiş olsanız bile ondan hiçbir şey geri istemeyin. Onu alabilmek için iftira etmeniz ya da apaçık bir günah işlenmiş olması gerekir.”

Kadınlara mehir olarak kantarlarca ağırlıkta mal verilebilmektedir. Bu konuda bir hikâye de mevcuttur. Hz. Ömer, bir gün mescitte topluluğa hitaben “Niye bu kadar mehir istiyorsunuz ey kadınlar topluluğu? Erkekler sizin yüzünüzden evlenemeyip bekâr kalıyorlar. Kadınlar ve kızlar bu nedenle evde kalıyorlar. Mehrinizi hafif tutun” diye konuşunca bunun üzerine toplulukta bulunan yaşlı bir kadın bu Ayet-i Kerime'yi okumuştur. Bunun üzerine Hz. Ömer “Ömer yanıldı. Kocakarı doğru söyledi.” şeklinde cevap vermiştir. Ancak, genel tavsiye toplumsal dengeyi bozmamaktır. Hz. Peygamber de böyle tavsiyelerde bulunmuştur. Ama eğer kantarlarca vermiş olsanız bile onu geri istemeyin diye buyurmaktadır Allah'ü Teala...

Nisa Suresi 21'nci Ayette ise;

“Nasıl istersiniz ki zaten? Siz birbirinize taşmış durumdasınız. Onlar sizden ağır bir söz aldılar.”

Evlilik ilişkisinin böyle bir sonucu vardır. Bu anlatım tarzı gerçekten çok özel bir şekilde ifade edilmiştir. Allah'ü Teala bu konuyu anlatırken biz kulları için çok özel bir anlatım tarzı seçmiştir. Birbirine taşmak ifadesi, Türkçe'de kullanmış olduğumuz feyz kelimesinin karşılığıdır. Hatta Türkçedeki faiz kelimesinin “artan, çoğalan” anlamındaki karşılığıdır. ‘Birbirinize bu anlamda geçmiş vaziyettesiniz’ denmektedir. Nikâhta verilen söz büyük bir sözdür. Allah huzurunda verilmiş olan büyük bir sözdür. Hakkaniyeti sonuna kadar takip etmek için verilmiş bir sözdür. Onun için aslında nikah kıyanların, nikah sırasında bu detayları yeniden düzgün ve amaca uygun bir şekilde anlatmaları çok doğru olur. Bunlar genelde ezber şeklinde yürümektedir. Bu da bir kısım yanlışlara sebebiyet vermektedir.

Rabbimiz hepimize en yakınlarımızdan başlamak üzere hakkaniyetli bir hayat sürdürmeyi nasip eylesin inşallah.

Amin.

